

11.05.2010
ad 5/41/2009
Jav

Oikeusministeriö
Lainvalmisteluosasto
PL 25
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite: Lausuntopyyntö 6.4.2010 Dnro 5/41/2009

Asia: Lausuntopyyntö työryhmämietinnöstä "Teollis- ja tekijänoikeusasioiden keskittäminen markkinaoikeuteen"
(Oikeusministeriön mietintöjä ja lausuntoja 2010:28)

Lausunto: Tekijöiden, kustantajien ja esittävien taiteilijoiden yhteinen tekijänoikeusjärjestö Kopiosto ry (Kopiosto) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto työryhmämietinnöstä ja toteaa seuraavaa:

Tekijänoikeudellisten riita-asioiden käsittely ja ratkaiseminen edellyttävät tuomioistuimelta erityisosaamista. Riita-asioiden keskittäminen markkinaoikeuteen osaltaan varmistaa vaadittavan erityisosaamisen kehittymisen ja keskittymisen yhteen tuomioistuimeen.

Kopioston näkemyksen mukaan keskittämisellä on mahdollista varmistaa käsittely- ja ratkaisutoiminnan asiantuntemus ja oikeuskäytännön yhtenäisyys. Tekijänoikeudellisten riita-asioiden keskittämisessä markkinaoikeuteen tulee kuitenkin kiinnittää erityistä huomiota riittävien resurssien järjestämiseen esimerkiksi valitsemalla markkinaoikeuden kokoonpanoon teollis- ja tekijänoikeusasioihin perehtynyt asiantuntijajäsen.

Mietinnössä on esitetty kolme vaihtoehtoista tapaa järjestää muutoksenhaku markkinaoikeuden ratkaisusta: 1) valittaminen suoraan korkeimpaan oikeuteen voimassa olevaa valituslupajärjestelmää noudattaen, 2) valittaminen korkeimpaan oikeuteen siten, että samalla oikeudenkäymiskaaressa säänneltyjä valituslupaperusteita laajennetaan ja 3) valittaminen Helsingin hovioikeuteen, jonka ratkaisusta olisi vielä mahdollista hakea muutosta valittamalla korkeimpaan oikeuteen voimassa olevaa valituslupajärjestelmää noudattaen.

Mietinnössä tarkastelluista kolmesta eri vaihtoehdosta muutoksenhaun järjestämiseksi Kopiosto ei pidä ensimmäistä vaihtoehtoa riittävänä oikeusturvan toteutumisen kannalta. Valitusluvan saaminen korkeimpaan oikeuteen edellyttää tiukkojen kriteerien täyttymistä. Ensimmäisen vaihtoehdon tapauksessa markkinaoikeuden päätös jäisi lopulliseksi ratkaisuksi suurimmassa osassa asioita, kun muutoksenhaun toteutuminen jäisi riippumaan asian ennakkotapausarvosta. Tällä hetkellä alle 10 % valituslupahakemuksista hyväksytään korkeimman oikeuden käsiteltäviksi.

Kopiosto kannattaa mietinnössä esitettyä kolmatta vaihtoehtoa muutoksenhaun järjestämiseksi. Muutoksenhakuoikeuden *tosiasiallisen olemassaolon* varmistamiseksi muutoksenhaku on järjestettävä hovioikeuden kautta korkeimpaan oikeuteen. Vain siten on mahdollista taata perustuslain 21 §:n mukainen oikeusturva *yhdennukaisesti* kaikille. Mahdollinen vasta-argumentti kolmiportaisen muutoksenhakujärjestelmän hitaudesta esimerkiksi kahden

yrityksen välisessä riita-asiassa, jossa nopeus ja tehokkuus ovat tärkeitä määreitä, on kumottavissa välimiesmenettelyn tai ohivalitusmahdollisuuden keinoin.

Myös hovioikeustasolla on huolehdittava riittävien resurssien järjestämisestä.

Mietinnössä esitettyjen muiden asioiden osalta Kopiosto yhtyy Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus ry:n (TTVK) asiaa koskevassa lausunnossa esitettyihin näkökohtiin.

Helsingissä, toukokuun 10. päivänä 2010

KOPIOSTO ry

Pekka Rislakki
toimitusjohtaja

Kopiosto ry on tekijöitä, esittäviä taiteilijoita ja kustantajia edustava tekijänoikeusjärjestö. Kopiosto edustaa erillisillä valtakirjoilla yli 46.000 kotimaista oikeudenomistajaa sekä vastavuoroisuussopimuksien perusteella ulkomaisia oikeudenomistajia. Kopioston tarkoituksena on edistää ja valvoa tekijänoikeuslainsäädännön tarkoittamien oikeuksien haltijoiden yhteistä etua oikeuksien käyttöä koskevissa asioissa. Kopioston tehtäviin kuuluu muun muassa myöntää käyttöluvia valokopiointiin, opetusnauhoitukseen sekä radio- ja televisio-ohjelmien edelleen lähettämiseen kaapeliverkossa ja yhteisantennijärjestelmissä.